

بخش آموزش رسانه تفریحی سنتر

کلیک کنید www.tafrihicenter.ir/edu

 نمونه سوال گام به گام

 امتحان نهایی جزوه

 دانلود آزمون های آزمایشی

متوسطه اول : هفتم ... هشتم ... نهم

متوسطه دوم : دهم ... یازدهم ... دوازدهم

www.tafrihicenter.ir

متن وپاسخ سؤالات پیام های آسمان هفتم دوره متوسطه اول (چاپ ۹۳) شامل مفهوم آیات وسؤالات متن وخودت را امتحان کن .

لازم به ذکر است همکاران عزیز وگرامی می توانند نظرات وپیشنهادهات سازنده خود رادرخصوص پیام های آسمان ،قرآن وعربی به گروههای آموزشی استان ارسال نمایند .

درس اوّل : بینای مهربان

سؤالات مربوط به قسمت آیات:

مفهوم آیه : « هُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ » چیست ؟(درچه موردی است) نظارت الهی (ناظر بودن خداوند).(آیه ستاره دار است)

مفهوم آیه : «فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ»؟حافظ ومهربان بودن خداوند

مفهوم آیه : « لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ ... » .شکرنعمت(زیاد شدن نعمت در اثر شکر)(آیه ستاره دار است)

پاسخ فعالیت های کلاسی : پاسخ برعهده دانش آموزان است . مثال : توانایی یادگیری،تعقل ،هوش،فرصت ،فکر،محبت،تفکر،اختیار،قدرت تصمیم گیری و.....

پاسخ فعالیت های کلاسی :

نعمت خداوند	شکرنعمت	ناسپاسی نعمت
معلم	احترام به معلم	بی احترامی به معلم
دارایی وتوانایی	انجام دادن کارهای نیک	درراه حرام خرج کردن
پیامبران وامامان	پیروی از فرمانهای آنها	سرپیچی کردن اздستورات آنها
زیان	راستگویی	دروغ گویی
گوش	شنیدن سخنان خوب واموزنده	شنیدن سخنان بد

سؤالات متن :

۱- دومورد ازنشانه های محبت خداوند نسبت به انسان رانام ببرید . الف : مراقبت وتوجه دانمی خداوند نسبت به ما .

ب : برتری دادن انسان برسایر موجودات .

ج) دادن نعمت های بی پایان

۲-منظورازشکرزبانی چیست؟ وقتی کسی در انجام کاری به ما کمکی می کند،به او می گوییم :«متشکریم » ویا در حق او داعیی می کنیم .دربرابر نعمت های خداوند نیز به زبان می گوییم «الحمد لله».این ساده ترین نوع شکر است که به آن شکر زبانی گفته می شود.

۳-شکرعملی چیست؟وقتی ما از چشم خود برای مطالعه کتاب های مفید استفاده می کنیم،به پدر ومادر خود احترام می گذاریم،به افراد سالخورده وناتوان کمک می کنیم شکر عملی نعمت های خداوند را به جا آورده ایم.

۴-چندنمونه ازشکرعملی رانام ببرید؟ ازموارد صفحه ۶ (۱-۳-وموارد ذکر شده در تعریف شکر عملی)

۵-باشکرگزاری ،خداوند نه تنها از ما راضی می شود،بلکه نعمت های بیشتری نیز به ما می دهد.

۶- انواع شکررا فقط نام ببرید . شکر زبانی - شکرعملی

۷- ساده ترین نوع شکر شکر زبانی است.

۸- امام صادق (ع) درموردشکرنعمت چه فرموده است ؟ شکر نعمت آن است که از آنچه خداوند حرام کرده است دوری کنی .

پاسخ سؤالات خودت راامتحان کن :

۱ - چرا برخی انسان ها با وجود اینکه خداوند از آن ها مراقبت می کند،دچار حادثه می شوند؟ گاهی انسان ها بابی دقتی یا سهل انگاری ویا از سر نادانی،خودشان را در برابر حوادث قرار می دهند.

۲ - استفاده صحیح از نعمت شکر نعمت واستفاده ناصحیح از نعمت ناسپاسی در برابر خداوند است.

۳ - شکر واقعی نعمت چیست ؟ توضیح دهید؟این است که از نعمت های خداوند درراه نافرمانی او وانجام کارهای حرام استفاده نکنیم .

درس دوم : استعانت از خداوند

سؤالات مربوط به قسمت آیات :

۱ - مفهوم آیه «إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ» چیست ؟ پرستش واستعانت از خداوند

۲ - مفهوم آیه : «بَلَىٰ إِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا .....» وجود یاری خداوند در صورت داشتن صبر و تقوا

و مفهوم آیه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا.....» یاری خدا و ثبات و پایداری در دین

۳- آیه ۶ سوره غافر در مورد پذیرش دعا توسط خداوند چه می فرماید؟ (متن و ترجمه آیه)(آیه ستاره دار است)

پاسخ فعالیت های کلاسی : تنها خداست که از همه نیاز های انسان آگاه است و نیاز های ما به دست پر قدرت خداوند برآورده می شود و ناتوانی

پادشاه را در بر آوردن نیاز هایش ثابت کرد.

(صفحه ۱۵) : دعا کردن - صبر و تقوا - ترک گناه - نیکی به پدر و مادر - صدقه دادن - جنگ در راه خدا - دفاع از ارزش های دین - انجام واجبات -

ترک محرمات.

سؤالات متن :

۱- یکی از مهم ترین و ساده ترین راه ها برای جلب یاری خدا دعا کردن است.

۲- رسول خدا درباره استجاب دعای مسلمانان چه می فرمایند؟ هیچ مسلمانی خداوند را نمی خواند مگر اینکه دعایش یا در همین دنیا مستجاب می

شود یا خداوند آن را برایش در روز قیامت ذخیره می کند و یا در برابر آن دعا بخشی از گناهانش را می بخشد .

۳- یکی از بهترین حالت هایی که در آن دعا مستجاب می شود ، هنگام نماز است.

۴- صبر یعنی: شکیبایی در برابر مشکلات و سختی ها و تقوا یعنی: در هر موقعیتی، از گناهان دوری کردن

۵- مانمی توانیم تمام نیاز های زندگی خود را به تنهایی برطرف کنیم .

ص غ

۶- یکی از مهم ترین و ساده ترین راه ها برای جلب یاری خداوند دعا کردن است .

۷- یکی از بهترین حالت هایی که دعا در آن مستجاب می شود ؛ هنگام نماز است

ص غ

۸- منظور خداوند از یاری او، توسط ما بندگان، یاری دین اوست.

۹- چرا در هنگام نماز دعا مستجاب میشود؟ (با دعا کردن در نماز به چه چیز هایی می رسیم؟) (چرا نماز بهترین زمان برای دعا کردن است؟)

(زیرا) در این حالت نمازگزار با خداوند سخن می گوید و از او یاری می طلبد انسان به خداوند توجه بیشتری دارد، خداوند نیز با لطف و رحمت

با او رفتار می کند

۱۰- راه های بهره مندی از یاری خداوند را نام ببرید؟ ۱- صبر و تقوا ۲- یاری دادن خداوند ۳- دعا

۱۱- صبر: شکیبایی در برابر مشکلات - تقوا: در هر موقعیتی از گناهان دوری کنیم.

پاسخ سؤالات خودت را امتحان کن :

۱- توضیح دهید چرا بهلول هرگز چیزی از هارون درخواست نمی کرد؟ چون می دانست که استعانت فقط از خداست و غیر خدا (هارون) توانایی

برطرف کردن نیاز های او را ندارد و تنها خدا را برطرف کننده نیاز های انسان می دانست .

۲- چرا خداوند همه دعا های ما را مستجاب نمی کند؟ توضیح دهید؟ چون گاهی اوقات از خداوند چیز هایی درخواست می کنیم که به مصلحت ما

نیست خداوند که بهتر از هر کس دیگری از سود و زیان ما آگاه است ، به جای خواسته ما ، چیزی را که مفید تر و مناسب تر است به ما می دهد. به ما

می دهد.

۳- خداوند در جنگ احد مسلمانان را با چه شرایطی یاری کرد ؟ صبر و ایستادگی در برابر مشکلات و توبه و پشیمانی مسلمانان از اشتباه و غفلت

۴- توضیح دهید ما چگونه می توانیم خدامند را یاری کنیم؟ با یاری دین او یعنی با جهاد در راه خدا و دفاع از دین با جان و اموالمان، با عمل به

دستورات خداوند در انجام دادن آن چیزی که بر ما واجب کرده، و دوری از چیز هایی که بر ما حرام کرده در واقع خداوند را یاری کرده ایم و موجب

ثبات و پایداری دین او شده ایم .

درس سوم : تلخ و شیرین

سؤالات مربوط به قسمت آیات :

مفهوم آیه (ص ۲۵) حال نیکوکاران هنگام ورود به بهشت و چگونگی مرگ انسان های مؤمن را بیان می کند.

مفهوم آیه (۲۶) چگونگی مرگ کافران را بیان می کند.

پاسخ فعالیت های کلاسی : (صفحه ۲۴ و ۲۵)

۲- در این دنیا فقط به فکر خوشگذرانی باشیم چون به قیامت ایمان نداریم.

۳- نیز خیلی زود سپری می شود . (در این دنیا به پایان می رسد)

۴- مانیز یک روز فرشته مرگ به سراغمان می آید .

۵- فرشته مرگ اجازه انجام هیچ کاری را به ما نمی دهد .

۶- مانیز با اعمال خوب می توانیم در آن دنیا زندگی خوبی داشته باشیم و در این دنیا توشه کافی جمع کنیم و آخرتمان را آباد کنیم.

۷- ما هم اگر به دنیا نمی آمديم نمی توانستيم بهترین مخلوق خداوند (اشرف مخلوقات) باشیم .

۸- عده زیادی در جزیره منتظر ورود دوست عزیزشان بودند. ما نیز اگر انسان خوبی باشیم پیامبر و فرشتگان به استقبال ما می آیند.

۹- قصر بزرگ و زیبایی او در میان باغی قرار داشت . قصر مؤمنان نیز با یاد خدا در بهشت ساخته می شود.

۱۰- کجا بیایم من آماده نیستم کمی فرصت دهید. به ما نیز بعد از اتمام عمرمان فرصتی داده نمی شود.

سؤالات متن :

- ۱- وضعیت ما انسان ها در هنگام رفتن از این دنیا با انسان های دیگر متفاوت است . ص غ
- ۲- حالت کافران رادر هنگام مرگ توضیح دهید .؟ **هنگامی که فرشتگان جان کافران را می گیرند به صورت و پشت هایشان می زنند و می گویند عذاب سوزان را بچشید؟**
- ۳- از مقایسه آیات صفحه ۲۵ و ۲۶ چه نتیجه ای می گیریم ؟ نتیجه می گیریم که حالت انسان ها هنگام روبرو شدن بامرگ یکسان نیست .
- ۴- مرگ برای چه کسانی راحت و آسان است ؟ چرا؟ (چه کسانی از مرگ نمی هراسند؟) کسانی که در زندگی خود به خدا و پیامبران ایمان دارند و به فکر زندگی پس از مرگ هستند. چرا که می دانند در زندگی جدید خود نیز در آرامش و راحتی به سر خواهند برد.
- ۵- مرگ برای چه کسانی سخت و دشوار است؟ کافران و بدکارانی که تمام زندگی خود را به خوشگذرانی و تفریح در دنیا می پردازند و برای سفر خود توشه ای آماده نمی کنند.
- ۶- چرا کافران و گناهکاران دوست ندارند از این دنیا بروند؟ زیرا می دانند مرگ برای آن ها به معنای پایان خوشی ها و سرآغاز سختی هاست.

پاسخ سؤالات خودت را امتحان کن :

- ۱- چرا پادشاه زیرک از رفتن به جزیره هیچ ترسی در دل نداشت ؟ چون برای خود زاد و توشه ای مناسب اندوخته بود و آنچه را لازم داشت قبلاً فرستاده بود.
- ۲- مرگ برای چه کسانی وحشتناک و ناخوشایند است ؟ چرا؟ برای کافران و بدکارانی که تمام زندگی خود را به خوشگذرانی و تفریح در دنیا می پردازند و برای سفر خود توشه ای آماده نمی کنند . قسمت دوم جواب چرا ؟ زیرا می دانند مرگ برای آنها به معنای پایان خوشی ها و سر آغاز سختی هاست.
- ۳- حالت مؤمنان را در هنگام مرگ توضیح دهید؟ **هنگامی که فرشتگان جانشان را- درحالی که پاکند - می ستانند، و به آنان می گویند : درود بر شما باد به پادشاه آنچه انجام می دادید به بهشت وارد شوید .**

درس چهارم : عبور آسان

درس آیه ندارد

پاسخ فعالیت کلاسی: صفحه ۲۹ : (پاسخ دانش آموزان (بله ، خیر) خواهد بود. چون جانشان را در راه خدا و دفاع از وطن و ناموس فدا کرده اند و مرگ با عزتی دارند.

پاسخ فعالیت های کلاسی : صفحه ۳۱ پاسخ برعهده دانش آموزان است . مثال : **باید رومادر خود خوش رفتار و مهربان باشیم - به آن ها در انجام کارها کمک کنیم - به آنها احترام بگذاریم.** (قسمت دوم فعالیت به عنوان فعالیت خارج از کلاس به خانه واگذار می شود)
فعالیت کلاسی صفحه ۳۲ :

فقری از او کمک می خواهد	خوش اخلاق : به کمک او می شتابد . بداخلاق : نه تنها کمک نمی کند بلکه با او به تندی برخورد می کند
مادرش از او می خواهد در انجام کاری کمکش کند	خوش اخلاق : باکمال میل و با حوصله آن را انجام می دهد . بد اخلاق : یا انجام نمی دهد و یا در صورت انجام نق می زند.
کسی نسبت به او اشتباهی کرده و از او عذرخواهی می کند	خوش اخلاق : عذر خواهی او را می پذیرد . بد اخلاق : عذر خواهی او را نمی پذیرد و عوا هم می کند.

سؤالات متن : ۱- چرا ما از مرگ می ترسیم ؟ پاسخ ابوذر به این سؤال چه بود ؟ زیرا شما دنیایان را آباد ..... به ویرانی بروید .

- ۲- حالت انسان ها هنگام روبرو شدن با مرگ یکسان نیست ؟ ص غ
- ۳- علت این تفاوت ها چیست ؟ احساس هرکس متناسب با اعمالی است که در این دنیا انجام داده است .
- ۴- سه نمونه از کارهایی را نام ببرید که موجب آسانی زندگی در دنیا و آخرت می شوند ؟ الف : نیکی به پدر و مادر ب : خوش اخلاقی ج : صدقه دادن
- ۵- چه چیزی باعث شد که آن جوان بخشیده شود و راحت به استقبال مرگ برود؟ **دعای پیامبر و رضایت مادر**
- ۶- امام صادق درباره نیکی کردن به پدر و مادر و پیوند خویشی با بستگان چه می فرماید؟ هر کس پیوند خود را با بستگانش محکم کند و با پدر و مادرش بسیار مهربان و خوش رفتار باشد ، دشواری های مرگ بر او آسان می شود و در دنیا نیز هرگز فقیر و تهی دست نمی شود .
- ۷- امام صادق درباره اثرات صدقه دادن چه می فرماید ؟ **صدقه دادن موجب نجات یافتن از مرگ بد و رهایی از هفتاد نوع بلاست.**
- ۸- صدقه فقط مالی نیست و هر نوع کمک به دیگران در راه خدا صدقه محسوب می شود . ص غ
- ۹- از مهم ترین آثار صدقه دادن **نجات یافتن از مرگ بد و عاقبت به خیری** است .

پاسخ سؤالات خودت را امتحان کن :

- ۱- نیکی به پدر و مادر چه تاثیری بر زندگی ما در دنیا و آخرت دارد؟ دشواری های مرگ بر ما آسان می شود و فقیر و تهی دست نمی شویم.
- ۲- علت آزار و فشار قبر سعدبن معاذ چه بود؟ بد اخلاقی با خانواده
- ۳- دو مورد از آثار صدقه دادن را نام ببرید؟ نجات یافتن از مرگ بد - عاقبت به خیری
- ۴- حضرت علی علیه السلام چگونه خود را برای مرگ آماده کرده بود که از آن هراسی نداشت؟ از انجام گناه پرهیز می کرد به واجباتش عمل کرده بود و خود را به اخلاق نیکو آراسته بود.

درس پنجم: پیامبر رحمت

سؤالات مربوط به قسمت آیات :

- ۱- مفهوم آیه ی «لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ.....» چیست ؟ الگو بودن پیامبر (ص) . پیامبر الگویی نیکوست.
- ۲- مفهوم آیه ی «لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ» «پیامبر از میان خود مردم» «عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ» «دشوار بودن سختی شما بر او» «حَرِيسٌ عَلَيْكُمْ» «مشتاق بودن پیامبر بر هدایت» «بِالْمُؤْمِنُونَ رَنُوفٌ رَّحِيمٌ» «مهربان بودن پیامبر بر مؤمنان»
- ۳- مفهوم آیه : «وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ» چیست ؟ رحمت بودن پیامبر (ص) برای جهانیان . (آیه ستاره دار است)
- ۴- مفهوم آیه : «وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ» چیست ؟ اخلاق نیکوی پیامبر (ص)

پاسخ فعالیت های کلاسی :

- به نظر شما ، چگونه می توان عزت نفس خود را حفظ کرد؟ کارهای شخصی خود را خودمان انجام دهیم و به دیگران واگذار نکنیم. مثال: جمع کردن لوازم مدرسه در خانه - رعایت نظم در خانه که باعث می شود پدر و مادر راضی باشند - به روش زندگانی پیامبر مراجعه کنیم و ایشان را الگوی خودمان قرار دهیم.
- به نظر شما ، چگونه می توان پیامبر اکرم را سرمشق کامل زندگی قرار داد؟ با پیروی کردن از راهنمایی ها و دستورات او و الگو قرار دادن او (چون ایشان در هر کاری رضایت خدا را در نظر داشتند- مثل ایشان به دیگران محبت کنیم- همیشه تبسم داشته باشیم - با احترام برخورد کنیم).

سؤالات متن :

- ۱- گفتار پیامبران نشانگر راه دستیابی به رستگاری است رفتار آنها نیز الگوی عملی زندگی ماست . ص غ
- ۲- سه ویژگی اخلاقی و رفتار اجتماعی پیامبر اسلام (ص) را نام ببرید ؟ . بزرگواری و محبت - عزت نفس - امانت داری .
- ۳- خداوند درباره اخلاق نیکو و مهربان پیامبر (ص) (ویژگی های پیامبر) چه می فرماید؟ بی شک برای شما پیامبری از خودتان آمده است، بر او دشوار است که شما در سختی بیفتید، به هدایت شما اشتیاق فراوان دارد، نسبت به مؤمنان بسیار دلسوز و مهربان است.
- ۴- عزت نفس یعنی چه؟ احساس با ارزش بودن است ، اینکه خودمان را پیش دیگران کوچک نکنیم، و کارهای خودمان را که وظیفه خودمان است به دیگران واگذار نکنیم.
- ۵- عزت نفس احساس با ارزش بودن است یعنی چه ؟ یعنی خودمان را پیش دیگران کوچک نکنیم .
- ۶- حضرت محمد درباره عزت نفس چه می فرماید؟ «هیچ وقت انجام کارهای شخصی خود را از دیگران نخواهید، حتی در کوچکترین چیزی مثل در خواست برای جوب خلال دندان.
- ۷- پیامبر اکرم درباره امانت داری با آن مرد چوپان چه فرمود؟ در دین ما خیانت به امانت از بزرگ ترین گناهان است ، این گوسفندان نزد تو امانت است پس بر تو لازم است همه ی این گوسفندان را به دست صاحبانش برسانی.
- ۸- یکی از ویژگی های بارز پیامبر اکرم امانت داری بود.
- ۹- پیامبر سفارش می کردند فقط امانت های مسلمانان را به آن ها برگردانید، با غیر مسلمان کاری نداشتند . ص غ
- ۱۰- پیامبر قبل از مبعوث شدن به چه نامی مشهور بودند؟ محمد امین
- ۱۱- کفار مکه امانت های خود را به چه کسی واگذار می کردند؟ به پیامبر
- ۱۲- حضرت پیامبر در هنگام هجرت از حضرت علی علیه السلام چه در خواستی کردند؟ از حضرت علی خواست چند روزی برای پس دادن امانت های کفار در مکه بماند.
- ۱۳- پیامبر اکرم درباره خیانت در امانت در این دنیا و مرگ این انسان چه می فرماید؟ «شخصی که در دنیا به امانت خیانت کند، ..... از او خشمگین است»
- ۱۴- کدام پیامبر به عنوان رحمتی برای تمامی جهانیان است؟ حضرت رسول اکرم (ص)
- ۱۵- لازمه رسیدن به یهشت و برخورداری از رحمت الهی چیست ؟ پیامبر (ص) را الگوی عملی خویش قرار دادن .
- ۱۶- خداوند مهربان با فرستادن چه کسانی به ما لطف کرده است؟ پیامبران

پاسخ سؤالات خودت را امتحان کن :

- ۱- چه کسانی می توانند در پیمودن راه های سخت و طولانی راهنمای دیگران باشند؟ پیامبران . چگونه؟ پیامبران تنها کسانی هستند که می توانند با آوردن دین آسمانی ، مسیر صحیح زندگی را به ما نشان دهند. همانطور که گفتار پیامبران نشانگر راه دستیابی به رستگاری است ، رفتار آنها نیز الگوی عملی زندگی ماست. پیامبران الهی چون خود هدایت یافته بودند، بهترین شیوه زندگی را انتخاب می کردند، بنابراین زندگی آن ها به صورت کامل می تواند الگوی زندگی ما قرار گیرد.
- ۲- با ذکر یک نمونه عزت نفس را تعریف کنید؟ عزت نفس احساس با ارزش بودن است؛ یعنی اینکه خودمان را پیش دیگران کوچک نکنیم . مثال : پیامبر (ص) هیچگاه حاضر نبود در انجام کارهای شخصی از دیگران درخواستی کند . مانند آوردن آب .
- ۳- به نظر شما علت تأکید پیامبر به بازگرداندن امانت به صاحبانش، حتی اگر مسلمان نباشند چیست؟ چون در دین ما خیانت در امانت از بزرگ ترین گناهان است و اگر خیانت بکند و ببرد خدا را در حال ملاقات خواهد کرد که از او خشمگین است. از همه مهم تر بازگرداندن امانت آنان باعث میشد تا غیر مسلمانان به اسلام ایمان آورند.

درس ششم : اسوه فداکاری و عدالت

سؤالات مربوط به قسمت آیات :

مفهوم آیه : «وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْرِي

در بستر پیامبر خوابیدند. (از جان گذشتگی حضرت علی (ع) برای رضا و خشنودی خدا)
«چیست ؟ از خود گذشتگی و فداکاری حضرت علی (ع) در شب هجرت پیامبر که

پاسخ فعالیت های کلاسی :

به نظر شما بر اساس آیه فوق ، چرا امیر مؤمنان بدون هیچ ترس و نگرانی خوابیدن در بستر پیامبر را پذیرفت؟ چون با خدا معامله می کرد و با این کار خشنودی خدا را به دست آورد.

به نظر شما چه ارتباطی میان تقسیم بیت المال و نماز خواندن امیرالمؤمنین در همان مکان وجود دارد؟ تا خداوند را به خاطر توفیق در تقسیم بیت المال شکر کرده و از او برای تقسیم آن و رعایت مساوات و عدالت کمک بخواهد .

سؤالات متن :

۱ - به چه کسی فداکار گفته می شود ؟ فداکار کسی است که برای خدمت به دین و جامعه خود، از مال، سلامتی، خانواده و حتی از جان خود می گذرد و آن ها را در راه هدف پاک و بزرگ خودفدا می کند .

۲- ماجرای از خودگذشتگی حضرت علی علیه السلام در شب هجرت پیامبر اکرم به لیلۃ المبیت مشهور است . غ ص

۳- دو ویژگی بارز شخصیت حضرت علی (ع) را نام ببرید ؟ عدالت طلبی و مساوات - فداکاری و از خودگذشتگی

۴- چرا حضرت علی حکومت را پذیرفت ؟ به امید حمایت از مظلومان - ایجاد عدالت میان مردم .

۵- حضرت علی برای رعایت عدالت و مساوات چگونه عمل می کردند؟ او بین مسلمانان هیچ کس را بر دیگری برتری نمی داد، در حقوق عمومی و مسائل اجتماعی، با خانواده و نزدیکان خود نیز مانند سایر مسلمانان رفتار می کرد و در هنگام تقسیم بیت المال همه چیز را به دقت و به صورت مساوی میان تمامی مسلمانان تقسیم می کرد.

۶- از نظر حضرت علی (ع) قاضی باید چگونه باشد؟ قاضی باید با هر دو طرف دعوا برخورد یکسانی داشته باشد حتی در نگاه کردن و احترام گذاشتن

۷- شهادتین چیست؟ گفتن «أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ.

پاسخ سؤالات خودت را امتحان کن :

۱ - سه نمونه از فداکاری های حضرت علی علیه السلام را به صورت خلاصه بیان کنید؟ خوابیدن در بستر پیامبر در شب هجرت . ماجرای جنگ احد - فتح قلعه خیبر و توضیح مختصر در مورد هریک از وقایع.

۲ - بنا به فرمایش امیرالمؤمنین علیه السلام خداوند از آگاهان در برابر شکم بارگی ستمگران چه عهد و پیمانی گرفته است؟ که سکوت نکنند و حق مظلوم را از ظالم بستانند و به او بازگردانند .

۳- مرد مسیحی چگونه به حقانیت دین اسلام پی برد و مسلمان شد؟ وقتی مرد مسیحی دید که قاضی بین او و خلیفه مسلمانان فرقی نگذاشت و حکمی به زیان خلیفه مسلمین داد حقانیت دین اسلام بر او آشکار شد و شهادتین را بر زبان آورد و مسلمان شد.

درس هفتم : برترین بانو

سؤالات مربوط به قسمت آیات : آیات صفحه ۶۲ ترجمه می شود.

پاسخ فعالیت های کلاسی :

به نظر شما چرا خداوند با وجود اینکه دختر در میان مردم زمان پیامبر اکرم مایه ننگ بود ، به ایشان فرزند دختر داد؟ چون خداوند خواست تا فکر غلط مردم زمان پیامبر را باطل کند و به فرزند دختر ارزش دهد

به نظر شما چرا خداوند با خوشحالی حضرت فاطمه سلام الله علیها خشنود و با خشم ایشان، خشمگین می شود؟ : چون حضرت فاطمه کاری نمی کرد که برخلاف دستور خدا باشد و یا حرفی نمی زد و رفتاری نمی کرد که خدا راضی نباشد.

باتوجه به آیات ذیل که ویژگی های مؤمنان را ذکر کرده است ، بگویید هر آیه به کدام قسمت داستان دارد؟

آیه اول: درون خانه را می نگرند . نه خوراکی برای سیر کردن فقیر دارد، نه لباسی برای پوشاندن او، فقیر را هم نمی توان دست خال باز گرداند .

آیه دوم: ناگهان چیزی به نظرایشان می رسد . گردن بندی را که برایش خیلی ارزشمند . یادگاری از عزیزان می باشد از پشت در به فقیر می دهد .

آیه سوم: غلام از شادمانی ، با صدای بلند می خندد . می گوید: عجب گردن بند پربرکتی ، گرسنه ای را سیر کرد ، برهنای را پوشاند ، فقیری را بی نیاز کرد ، بنده ای را آزاد ساخت و در پایان به صاحب اصلیش باز گشت .

سؤالات متن :

۱- در زمان پیامبر جاهلان داشتن چه چیزی را ننگ و عار می دانستند؟ داشتن فرزند دختر

۲- از نظر پیامبر داشتن دختر نه تنها ننگ نبود بلکه موجب برکت و شادمانی زندگی بود.

۳- تحمل رنج ها و سختی های دوران زندگی حضرت فاطمه نه تنها موجب ناامیدیش نشد بلکه او را مقاوم تر و استوار تر ساخت.

۴- پیامبر اکرم در مورد سرور زنان عالم چه می فرماید؟ فاطمه سرور زنان اولین و آخرین و برترین بانوی جهان است.

۵- به نظر شما منظور از جمله ی «فاطمه سرور زنان اولین و آخرین و برترین بانوی جهان است» چیست؟ این است که در بین زنان عالم چه در گذشته

وچه در حال وچه در آینده کسی بهتر و والامقام تراز ایشان نیست ،وبا الگو گرفتن از ایشان می توانیم خود را در حد توان به شخصیت بهترین و برترین بانوی جهان نزدیک تر کنیم.

۶-ویژگی های حضرت فاطمه را بنویسید؟ ۱-حیا و عفت ۲-حضور در اجتماع ۳-علاقه شدید به پیامبر ۴-ساده زیستی ۵- ایثار و بخشندگی ۶- اهمیت دادن به خانواده و خانه داری

۷-پیامبر بعد از ازدواج حضرت علی با حضرت فاطمه به آنان در مورد تقسیم کار هاچه سفارشی کرد؟ علی جان بهتر است شما کارهای بیرون خانه را به عهده بگیری و دخترم فاطمه کارهای داخل خانه را.

۸-وقتی تقسیم کار بین حضرت علی و فاطمه توسط پیامبر انجام شد حضرت فاطمه خشنودی خود را چگونه اعلام کردند؟خدا می داند چقدر خوشحالم از اینکه رسول خدا،مرا از روبرو شدن با مردان نامحرم بی نیاز ساخت.

۹-حضرت فاطمه چگونه علاقه خود را به پیامبر نشان می دادند؟هرگاه غذایی تهیه می کرد او را دعوت می کردونسبت به ایشان همچون مادر مهربان بود،در جنگ های سخت،با به خطر انداختن جان خود در میدان نبرد زخم های پیامبر رامداوا می کرد.

۱۰-در لحظات پایانی عمر پیامبر،پیامبر با دیدن بی تابی دخترش به او چه فرمود؟پیامبر مژده داد که دخترم !تو اولین کسی هستی که بعد از من،به من ملحق می شوی.

۱۱-پیامبر (ص) درباره دوست داشتن حضرت فاطمه چه فرموده است ؟خداوند فاطمه را دوست داردو دوست داران فاطمه را نیز دوست دارد . خداوند با خوشحالی فاطمه خشنود وبا خشم او خشمگین می شود.

۱۲-پیامبر چگونه با حضرت فاطمه زهرا رفتار می کردند؟پیامبر نیز به ایشان می گذاشت واو رااز جان و دل دوست می داشت هنگام مسافرت با آخرین کسی که خداحافظی می کرد حضرت فاطمه بود و هنگام باز گشت از مسافرت نیز اولین کسی را که دیدار می کرد فاطمه بود .

۱۳-پیامبر با بوسه بر دستان حضرت فاطمه درباره او چه می فرمود؟فاطمه مایه شادمانی قلب من است.

۱۴-حضرت فاطمه در منزل چه کار هایی می کردندواز چه چیزی غافل نبود؟کار در منزل را عیب نمی دانست،گندم را با دستاس آرد می کردو نان می پخت وگاه سختی کارهایش به حدی بود که دستانش تاول می زد،با وجود همه کارها وگرفتاری ها از عبادت خدا غافل نمی شد،به تربیت فرزنداناش توجه خاصی داشت.

۱۵- حضرت فاطمه در مورد نگرانی خود از سفر آخرت به پدر بزرگوارش چه فرمود؟سوگند به خدا که اندوهم شدت می یابد آن گاه که می اندیشم من برای سفر طولانی آخرت چه آماده کرده ام.

۱۶-سلمان فارسی در مورد ساده زیستی دختر پیامبر چه می گفت؟شگفتا،دختران پادشاهان ایران وروم برتخت هایی از طلا می نشینند وپارچه های زربافت بر تن می کنند اما دختر رسول خدا نه چادر گران قیمتی برسر دارد ونه لباس هایی فاخر.

۱۷-چند مورد از ساده زیستی دختر پیامبر را بیان کنید؟در خانه ای اجاره ای زندگی می کردند،خانه ای با فرش حصیری داشتند که حصیر نیمی از اتاق را پوشانده بود ونیم دیگر با شن نرم،لباس های فاخر وگران قیمت نمی پوشید.

۱۸-حضرت فاطمه سعادت زنان را درچه می دانست؟دردوری از مردان نامحرم

۱۹-حضرت فاطمه در چه مواقعی به میان مردم می آمد؟هرگاه حق به خطر می افتاد با حفظ حیا و وقار به میان مردم می آمد وآنان را ارشاد می کرد.

۲۰-نمونه هایی از حضور حضرت فاطمه در اجتماع را بیان کنید؟سخنان و خطبه های آن حضرت در مسجد مدینه ،ایشان به هنگام جنگ در خانه نان می پخت وان را برای رزمندگان می فرستاد وهرگاه نیاز بود در جبهه به مداوای مجروحان وآب رسانی به آنان مشغول می شد..،معارف واحکام دین را به زنان می آموخت وبه پرسش های آنان پاسخ می داد وخسته نمی شد.

پاسخ سؤالات خود را امتحان کن :

۱- چرا حضرت زهرا سلام الله عليها هرگز از امیر المؤمنین چیزی در خواست نمی کرد؟چون می ترسید که نتواند آن را فراهم کند وشرمنده شود .
۲-دلیل ازدواج حضرت زهرا با امیر المؤمنین ، با وجود اینکه خواستگاران ثروتمندی داشت ، چه بود؟ ایمان حضرت علی علیه السلام که ایمان او را بر ثروت برتری داد.

۳- پنج مورد از ویژگی های اخلاقی حضرت فاطمه سلام الله عليها را بنویسید؟ ۱-حیا و عفت ۲-حضور در اجتماع ۳-علاقه شدید به پیامبر ۴-ساده زیستی ۵- ایثار و بخشندگی.

درس هشتم : افتخار بندگی

سؤالات مربوط به قسمت آیات :

مفهوم آیه ی « عسی آن تکرهوا شیناً.....»درچه موردی است؟**صلاح بندگان** (آیه داده شده را ترجمه کنید؟ مفهوم این آیه را بنویسید؟)

پاسخ فعالیت های کلاسی :

به کمک دوستانتان در کلاس، کارهای دیگری را نام ببرید که انجام آنها نیازمند تلاش ، تمرین وزحمت است ولی موجب رشد وپیشرفت انسان می شود؟ **درس خواندن برای رسیدن به مراتب بالاتر – رعایت حجاب – کشاورزی – رعایت بهداشت (مسواک زدن)**
فعالیت کلاسی صفحه ۷۰

تحولات دوران بلوغ	رفتار مناسب با این تحول
۱-بروز جوش های پوستی در صورت و بدن	رعایت توصیه های بهداشتی
۲-به وجود آمدن پرشش های جدید	برخورد منطقی با پرشش ها – مشورت با کارشناسان مورد اعتماد
۳-افزایش حس استقلال طلبی	اهمیت دادن به نظرات بزرگ تر ها در شرایط مناسب

الف) توضیح دهید از میان انواع تقلید کدام درست و کدام نادرست است؟

جاهل از جاهل **نادرست**
جاهل از عالم **درست**
عالم از جاهل **نادرست**

ب) با توجه به شرایط مرجع تقلید، به پرسش های زیر پاسخ دهید:

۱- از دو نفر مجتهد، یکی از آنها داناتر و دیگری مسن تر است، آیا مردم می توانند از هر کدام که بخواهند تقلید کنند؟ چرا؟ **نه خیر - شرط داناتر بودن است.**

۲- کسانی که امسال به سن بلوغ می رسند، آیا می توانند از مرجعی که از دنیا رفته است، تقلید کنند؟ **نه خیر - شرط تقلید برای بار اول، زنده بودن مرجع تقلید است.**

سؤالات متن :

- ۱- سن تکلیف رایج سال قمری حساب می کنند . ص غ
- ۲- بلوغ شرعی سر آغاز انجام تکالیف دینی است یعنی چه ؟ **یعنی بر هر دختر و پسر واجب است پس از بلوغ، مانند بزرگسالان، به احکام دینی خود عمل کنند.**
- ۳- چرا خداوند انجام تکالیف دینی را بر ما واجب کرده است ؟ **برای اینکه ما انسان ها نیز توان مقابله با شیطان و رسیدن به پاداش الهی را داشته باشیم .**
- ۴- خداوند برای اینکه ما انسان ها توان مقابله با شیطان و رسیدن به پاداش الهی را داشته باشیم چه چیزی را بر ما واجب کرده است؟ **و چرا؟ زیرا او ما را آفریده و به توانایی ها و ضعف های ما بهتر از خودمان آگاه است و می داند چه چیزی به سود و یا به ضرر ماست.**
- ۵- بلوغ شرعی سر آغاز انجام تکالیف دینی است.
- ۶- چند مورد از تغییرات جسمی دوران بلوغ را بنویسید؟ **تغییرات تدریجی صدا و دو رگه شدن آن - رشد ناگهانی و نامتوازن طولی بدن که معمولاً با رشد استخوان پا آغاز می شود - به وجود آمدن تغییراتی در چهره و.....**
- ۷- چند مورد از تحولات روحی و شخصیتی مهم در نوجوانان را نام ببرید؟ **ایجاد پرسش های جدید در ذهن - افزایش حس استقلال طلبی - افزایش احساس مسئولیت.**
- ۸- دین اسلام با توجه به خصوصیات نوجوانان در مورد اصول دین چه می فرماید؟ **همه مسلمانان باید اصول دین را بر اساس فهم و درک درست بنا کنند و از تقلید در آنها بپرهیزند.**
- ۹- روحیات فطری و خدادادی موجب شکوفایی شخصیت می شود.
- ۱۰- اگر با تحولات روحی و شخصیتی دوران نوجوانی درست برخورد نشود چه آثاری به وجود می آید؟ **اگر به درستی رفتار نشود و یا زیاده روی شود انحرافات فکری و اخلاقی زیادی در کمین نوجوانان خواهد بود.**
- ۱۱- اگر برای یافتن پاسخ های سؤالات مهم دینی به افراد ناآگاه مراجعه کنیم چه نتیجه ای خواهد داشت؟ **موجب سرگردانی و گمراهی خواهد شد.**
- ۱۲- اهل بیت (ع) انجام تکالیف دینی را برای فرزندان شان از کی شروع می کردند؟ **آنان را از خرد سالی با وظایف دینی آشنا می کردند و از آنان می خواستند به اندازه توانشان به این تکالیف عمل کنند.**
- ۱۳- امام صادق (ع) درباره ارزش عبادت در نوجوانی چه می فرماید؟ **محبوب ترین آفریده ها نزد خداوند،..... این است بنده واقعی من.**
- ۱۴- چند مورد از تکالیف دینی را نام ببرید؟ **نماز - روزه - خمس - زکات - حج و.....**
- ۱۵- یکی از راه های دست یابی به نحوه صحیح انجام تکالیف دینی **تحصیل علوم دینی** است.
- ۱۶- مردم برای شناخت مرجع تقلید خود می توانند **با عالمان دینی** مشورت کنند.
- ۱۷- به افراد متخصص در دین مجتهد یا فقیه می گویند . ص غ
- ۱۸- به مجتهدی که مردم برای یادگیری احکام به او مراجعه می کنند، **مرجع تقلید** می گویند.

پاسخ سؤالات خود را امتحان کن :

- ۱- نشانه های بلوغ را به صورت خلاصه بیان کنید؟ **۱- رویدن مو در برخی قسمتهای بدن . ۲- فعال شدن برخی هورمون ها در بدن که نشانه های آن در پسران و دختران متفاوت است ۳- رسیدن به سن بلوغ**
- ۲- توضیح دهید از چه زمانی باید فراگیری تکالیف شرعی را آغاز کرد؟ **چرا؟ قبل از رسیدن به سن بلوغ تا وظایف دینی خود را فرا بگیریم و با تمرین این تکالیف، علاوه بر بهره مندی از پاداش الهی، آمادگی کافی را در خود ایجاد کنیم.**
- ۳- تقلید در احکام شرعی به چه معنی است ؟ **توضیح دهید؟ مراجعه به متخصص در احکام دین را تقلید می گویند.**
- ۴- سه مورد از شرایط مرجع تقلید را بیان کنید؟ **۱- زنده باشد ۲- شیعه دوازده امامی باشد ۳- عادل باشد ۴- اعلم باشد**

سؤالات مربوط به قسمت آیات :

خداوند مهربان در مورد پاکی آب در قرآن کریم چه می فرماید؟ (نوشتن متن و ترجمه آیه) «وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا» «از آسمان آبی پاک و پاک کننده فرو فرستادیم»

پاسخ فعالیت های کلاسی :

به نظر شما، آیا کسی که ما انسان هارا آفریده ، برای زندگی سعادتمندانه ما نیز دفترچه راهنما فرستاده است؟ **بله . قرآن که تمام برنامه ها و دستورات دینی برای زندگی سعادتمندانه مادران وجود دارد .**

فعالیت صفحه ۷۸ : ۱- درست ۲- نادرست ۳- درست ۴- درست ۵- نادرست.

سؤالات متن :

۱- امام رضا علیه السلام در مورد چیزهای حلال و حرام چه می فرماید؟ **خداوند حکیم.....حلال کرده است.**

۲- یکی از مواردی که خداوند مارا به اجتناب ودوری از آن ها دستور داده، نجاسات است.

۳- رعایت طهارت ودوری از نجاست موجب چه چیزی می شود؟ **نه تنها موجب سلامتی جسم وروح ما می شود، بلکه مقدمه و شرط قبولی برخی عبادات نیز هست.**

۴- نجاسات (چیز های نجس) را نام ببرید؟ **خون - ادرار - مدفوع - سگ**

۵- آیا فقط خون انسان نجس است؟ **علاوه بر خون انسان ،خون حیواناتی که خون جهنده دارند نیز نجس است.**

۶- محل ادرار ومدفوع چگونه باید پاک شود؟ **باید با آب شسته شود.**

۷- پاک کردن وشستن محل ادرار ومدفوع ،برای به جا آوردن نماز، **واجب است.**

۸- ادرار ومدفوع انسان **نجس** است وتماس پان انسان را در معرض **بیماری های مختلف** قرار می دهد.

۹- برطرف کردن نجاست ادرار و مدفوع علاوه بر اینکه به **سلامتی** مفید است ،برای به جا آوردن نماز، **واجب** است.

۱۰- ادرار و مدفوع حیوانات حرام گوشتی که خون جهنده دارد، مانند گربه وموش **نجس** است.

۱۱- ادرار ومدفوع حیواناتی که حلال گوشت هستند مانند گاو وگوسفند نجس **نیست.**

۱۲- کدام اجزاء بدن سگ نجس می باشد؟ **تمام اجزای بدن سگ (مو - ناخن - پوست - استخوان) ورطوبت های آن نجس است.**

۱۳- از سگ بهتر است برای چه کارهایی استفاده شود؟ **نگهبانی - شکار**

۱۴- سگ باید در کجا نگهداری شود؟ **دور از محل زندگی انسان**

۱۵- امام صادق (ع) در مورد نگهداری از سگ به آن مرد چه فرمود؟ **فرمود می تواند از آن برای شکار استفاده کند اما هرگز آن را داخل خانه اش نبرد.**

۱۶- دو مورد از مطهرات را نام ببرید؟ **۱- آب ۲- زمین**

۱۷- انواع آب را نام ببرید؟ **راکد - جاری**

۱۸- انواع آب راکد را نام ببرید؟ **کر- قلیل**

۱۹- آب جاری به چه آبی گفته می شود؟ **آبی که از زمین می جوشد وجریان دارد .مانند: آب چشمه، قنات ،رودخانه، آب باران.**

۲۰- آب کر را بایک مثال توضیح دهید؟ **اگر مقدار آب حداقل ۳۸۴ لیتر باشد، به آن آب کر گفته میشود، همانند آب منبع، حوض واستخر و آب لوله کشی.**

۲۱- آب لوله کشی ساختمان ها، حکم آب قلیل را دارد. **ص غ**

۲۲- حکم آب کر وجاری در برخورد با نجاست چیست؟ (آیا آب کر وجاری در برخورد با نجاست نجس می شود؟) **درچه صورتی آب کر وجاری نجس می شوند؟ آب کر وجاری در برخورد با نجاست نجس نمی شود، مگر اینکه به وسیله نجاست ،رنگ یا بویش تغییر کند.**

۲۳- آب قلیل را همراه با یک مثال توضیح دهید؟ **اگر مقدار آب از ۳۸۴ لیتر کمتر باشد، به آن آب قلیل گفته می شود، مانند آب لیوان، پارچ ،آفتابه و...**

۲۴- آب جاری را با یک مثال توضیح دهید؟ **آبی است که از زمین می جوشد وجریان دارد، مانند آب چشمه، قنات، رودخانه ،آب باران و...**

۲۵- آب باران حکم آب کر را دارد. **ص غ**

۲۶- حکم آب قلیل را بنویسید؟ **آب قلیل اگر با چیز نجس برخورد کند ،نجس می شود، اگرچه نجاست اندک باشد.**

۲۷- اگر ذره ای خون در سطل آب بریزد چه حکمی دارد؟ **چون آب قلیل است نجس می شود .**

۲۸- برای پاک شدن چیزهایی که نجس شده اند، ابتدا باید **نجاست** را برطرف کنیم.

۲۹- چگونه میتوان با آب قلیل چیزی را که با خون نجس شده است تطهیر کرد؟ **ابتدا باید عین نجاست را برطرف کرد، آنگاه یک مرتبه آب روی آن ریخت تا پاک شود.**

۳۰- چگونه میتوان با آب قلیل چیزی را که با ادرار نجس شده است تطهیر کرد؟ **دو مرتبه آب روی آن می ریزیم تا پاک شود.**

۳۱- ظرف نجس به چند روش پاک می شود ؟ **به دو روش: ۱- سه مرتبه آن با آب قلیل پر وسپس خالی کنیم . ۲- با آب کر یک مرتبه آن را آب بکشیم.**

۳۲- ظرفی را که سگ لیسیده ویا از آن آب خورده ، چگونه می توان با آب قلیل پاک کرد؟ **ابتدا ظرف را باید خاک مال کرد ،سپس آن را دوبار شست تا پاک شود. این ظرف بدون خاک مال کردن پاک نمی شود.**

۳۳- اگر کف پاوکفش هنگام راه رفتن نجس شود، چگونه پاک می شود؟ **باید راه رفتن را به مقداری ادامه داد که آلودگی ها برطرف شود، پاک می شود.**

۳۴- شرایط تطهیر با زمین را بنویسید؟ **اول: خود زمین پاک باشد. دوم: زمین خشک باشد. سوم: عین نجاست با راه رفتن کاملاً برطرف شود. چهارم: زمین سبزه زار یا فرش یا موکت نباشد.**

پاسخ سؤالات خودت را امتحان کن:

۱- اگر بدن انسان با خون نجس شود چگونه می توان آن را تطهیر کرد؟ **با آب قلیل ویا آب کر باید یک مرتبه آب کشیده شود.**

۲- زمین چه چیز هایی را می تواند پاک کند؟ **کف پا ویا ته کفشی را که به واسطه راه رفتن نجس شده باشد ،پاک می کند.**

۳- برای پاک کردن چیز هایی که نجس شده اند ، ابتدا چه باید کرد؟ **باید عین (خود) نجاست را برطرف کرد.**

درس دهم : ستون دین

سؤالات مربوط به قسمت آیات :

مفهوم آیه ی «أَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ» : برپا داشتن درست و به موقع نماز ، باعث می شود انسان از گناهان وزشتی ها دور شود. «متن آیه با ترجمه حفظ می شود ، آیه ستاره دار است»

پاسخ فعالیت های کلاسی :

از نماز ظهر عاشورای امام حسین علیه السلام ویرانش چه می آموزیم؟ اهمیت خواندن نماز اول وقت – نماز در هر شرایطی حتی در سخت ترین شرایط مثل جنگ نباید فراموش شود.

مشخص کردن واجبات نماز در صحبت های آقای پارسا: ایستادن یکی از واجبات نماز است (قیام) قصد می کند که برای خشنودی خداوند نماز می خواند (نیت) الله اکبر می گوید (تکبیرة الاحرام) بعد سوره حمد و یک سوره کوچکی از قرآن می خواند (قرانت) سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ (رکوع) سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى وَبِحَمْدِهِ (سجده) پس از سجده دوم می نشینیم و می گوئیم: «أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ.....وَأَلِ مُحَمَّدٍ» (تشهد) «السلام عليك أيها النبي.....وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ» (سلام) «سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ» (ذکر) باید تمام کارهای نماز را به ترتیب وبدون فاصله انجام داد. (ترتیب و موالات)

سؤالات متن :

۱- خداوند برای نشان دادن ارزش نماز چه فرموده اند؟ برپا داشتن نماز آن قدر ارزشمند است که آن را به تمام پیامبران آموخت و از آنان خواست مردم را نیز به برپا داشتن نماز سفارش کنند.

۲- پیامبر اکرم (ص) در مورد نماز انسان با ایمان چه می فرماید؟ آن گاه که انسان با ایمان .....، هرگز نماز را رها نمی کردی.

۳- امام باقر درباره ارزش نماز اول وقت چه می فرماید ؟ نمازی که در اول وقت خوانده شود ، به صورتی درخشان به سوی صاحبش بر می گردد و می گوید : تو مرا خوب حفظ کردی ، خداوند هم تو را حفظ کند.

۴- برپاداشتن نماز اول وقت موجب چه چیزی می شود ؟ موجب نزدیکی هرچه بیشتر انسان به خداوند ودوری از شیطان می شود .

۵- پیامبر اسلام (ص) درباره ارزش نماز اول وقت چه می فرماید ؟ پروردگارتان می فرماید : هرکس به نماز های پنج گانه اش اهمیت دهد و آنها را در وقت خود بخواند ، من قول می دهم در روزی که به ملاقات من می آید او را به بهشت ببرم .

۶- برپاداشتن به موقع و درست نماز باعث می شود انسان از گناهان وزشتی ها دور شود . ص غ

۷- هر قدر انسان از گناه دور شود به بهشت نزدیک تر می شود.

۸- اگر ارکان در نماز فراموش شود و یا به اشتباه اضافه خوانده شود نماز چه حکمی پیدا می کند؟ نمازش باطل خواهد شد.

۹- واجبات دیگر نماز به غیر از ارکان را نام ببرید؟ قرانت – ذکر – تشهد – سلام – ترتیب – موالات.

۱۰- زیر ارکان نماز خط بکشید؟ سلام – قیام – سجود – تشهد – رکوع – نیت – تکبیرة الاحرام – موالات .

۱۱- اگر واجبات دیگر نماز ، به جز ارکان فراموش شود و یا به اشتباه اضافه خوانده شود نماز چه حکمی پیدا می کند؟ نماز باطل نخواهد شد.

پاسخ سؤالات خود را امتحان کن :

۱- ارکان نماز چند تاست ؟ نام ببرید؟ پنج تا – ۱- نیت – ۲- قیام – ۳- تکبیرة الاحرام – ۴- رکوع – ۵- سجده

۲- کسی که به نماز های پنج گانه اش اهمیت دهد و آنها را اول وقت بخواند ، چه پاداشی خواهد داشت؟ روز ملاقات خداوند ، خدا او را به بهشت می برد.

۳- فرشتگان به نمازگزار با ایمان چه می گویند؟ ای نمازگزار اگر می دانستی مورد توجه چه کسی قرار گرفته ای و با چه کسی مناجات می کنی ، هرگز نماز را رها نمی کردی.

درس یازدهم : نماز جماعت

سؤالات مربوط به قسمت آیات :

آیه ای در درس ذکر نشده است.

پاسخ فعالیت های کلاسی :

به نظر شما چرا پیامبر اکرم همه مردم- حتی افراد نا بینا – را تشویق به شرکت در نماز جماعت می فرمود؟ چون ارزش وثواب نماز جماعت

بیشتر از نمازهای فردی است و دین اسلام عبادت های جمعی را والاتر از عبادت های فردی می شمارد.

به نظر شما برگزاری نماز به صورت جماعت ، چه فایده های دیگری می تواند داشته باشد؟ اتحاد و همدلی مسلمانان بایکدیگر – نزدیک شدن قلب

مسلمانان به هم – توجه بیشتر به خدا- آگاه شدن مسلمانان از حال و اوضاع یکدیگر – مورد بخشش خداوند قرار گرفتن – به صورت هماهنگ و هم دل به راز و نیاز می پردازند.

سؤالات متن :

۱- امام رضا علیه السلام درباره ارزش نماز جماعت چه می فرماید ؟ هر رکعت نماز جماعت به اندازه دو هزار رکعت نماز که به تنهایی خوانده شود ، ارزش دارد .

۲- فواید نماز جماعت را بنویسید؟ یکی از زیباترین و ارزشمندترین نمونه همدلی است - به صورت هماهنگ با خدا به راز و نیاز پرداخته می شود- قلب های مؤمنان به خدا توجه پیدا می کند- خدا بنده هایش را بیشتر دوست دارد - از حال همدیگر بهتر مطلع می شوند-

۳- چرا مستحب است نمازهای واجب به جماعت خوانده شود ؟ زیرا در این حالت قلب هایمان بیشتر به خداوند توجه پیدا می کند ، خداوند ما را بیشتر دوست می دارد و ما بهتر از حال همدیگر مطلع شویم .

۴- دین اسلام عبادت های جمعی را از عبادت های فردی والاتر می شمارد.

۵- پیامبر اکرم صلی الله علیه همواره نماز را به جماعت اقامه می کرد.

۶- مأوم پیش از امام می تواند تکبیرة الاحرام بگوید. ص غ

- ۷- مأموم به غیر از **حمد و سوره** همه چیز نماز را باید خودش بخواند.
- ۸- اگر مأموم به رکوع امام جماعت برسد، اگر چه ذکر رکوع تمام شده باشد، نمازش به جماعت چه حکمی دارد؟ **صحیح است.**
- ۸- **نماز جماعت** یکی از زیباترین و ارزشمندترین نمونه های همدلی مسلمانان است.
- ۹- اگر مأموم به اشتباه پیش از امام سر از رکوع بردارد، باید به رکوع برگردد و با امام سر بردارد در این صورت زیاد شدن رکوع که رکن نماز است نماز را **باطل نمی کند.**
- ۱۰- مستحب است قبل از نماز جمعه نمازگزار چه عملی را انجام دهد؟ **غسل جمعه**
- ۱۱- آیا شیوه انجام غسل ها متفاوت است؟ **خیر، فقط نیت آنها فرق دارد.**
- ۱۲- در هنگام غسل اگر چیزی به بدن چسبیده باشد چه باید کرد؟ **قبل از غسل باید آن را برطرف کرد چون در غسل آب باید به تمام قسمت های بدن برسد.**
- ۱۳- در غسل، هنگام شستشوی یک طرف از بدن اگر آب به طرف دیگر بدن برسد اشکالی دارد؟ **خیر، برای اینکه مطمئن شویم هرطرف کاملاً شسته شده، لازم است کمی از طرف دیگر را نیز در هر مرحله شستشو دهیم.**
- ۱۴- نیت چیست؟ **یعنی قصد داشته باشیم برای خشنودی خداوند، کاری یا عبادتی را انجام دهیم.**
- ۱۵- نماز جمعه چند رکعت دارد؟ **دو رکعت**
- ۱۶- در شستن سر در غسل کدام قسمت ها شسته می شوند؟ **شستن همان مقدار از سر و صورت که دیده می شود، برای غسل کافی است و لازم نیست که داخل گوش ها و بینی و دهان شسته شود.**

پاسخ سؤالات خود را امتحان کن :

- ۱- نماز جمعه چگونه خوانده می شود؟ **پس از تکبیرة الاحرام امام جمعه، نماز گزار نیت می کند و الله اکبر می گوید. سپس امام جمعه حمد و سوره را می خواند و نماز گزار سکوت می کند، نماز گزار پس از حمد و سوره قنوت را می خواند بعد به رکوع رفته و ذکر رکوع را می گوید و بعد سجده ها را همراه با ذکر به جا آورده و بعد برخاسته و رکعت دوم را شروع می کند، باز امام حمد و سوره را می خواند و بعد از رکوع، قنوت را خوانده به سجده می رود و ذکر سجده را می گوید و همین طور سجده دوم و بعد تشهد و سلام را خوانده و نماز را به همراه امام جمعه به پایان می برد.**
- در نماز جماعت مأموم باید غیر از **حمد و سوره** همه چیز نماز را خودش بخواند.
- ۲- شیوه انجام غسل را توضیح دهید؟ **۱- ابتدا نیت می کنیم ۲- سپس سر و گردن خود را می شوئیم ۳- باید طرف راست بدن را از بالای شانه راست تا کف پای راست بشوئیم ۴- بعد باید طرف چپ بدن را از بالای شانه چپ تا کف پای چپ بشوئیم.**

درس دوازدهم : **نشان عزت**

سؤالات مربوط به قسمت آیات :

- آیه « يا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ.....» در چه موردی است؟ **اهمیت و فایده پوشش و حجاب – رعایت پوشش و حجاب تا مورد آزار و اذیت قرار نگیرند.**
- آیه « وَ قُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ.....» در چه موردی است؟ **اهمیت و رعایت حیا و عفت هم از سوی مردان و هم از سوی زنان (آیه ستاره دار است باید متن و ترجمه آن حفظ شود)**

فعالیت کلاسی:

- با دوستان خود در کلاس گفتگو کنید و نمونه هایی از مراقبت های عاقلانه را بیان کنید؟ **قراردادن اشیاء گران قیمت در گاوصندوق – حصار و نرده کشیدن دور مزرعه، محصول یا خانه – وصل دزد گیر به منازل و یا به اتومبیل – قفل در اتاق خودتان در صورتی که می دانید کسی هست که به وسایل شما دست درازی خواهد کرد.**
- به نظر شما چرا خداوند در این آیات هریک از مردان و زنان را به صورت جداگانه مخاطب خود قرار داده و این راهنمایی را برای هر دو گروه تکرار کرده است؟ **اهمیت موضوع را می رساند که حفظ پوشش تنها برای سلامتی جامعه کافی نیست و تمام افراد جامعه چه زن و چه مرد باید در رفتار و گفتار و کردار خود حیا و عفت را رعایت کنند و این یک مسئولیت همگانی است.**

سؤالات متن :

- ۱- یکی از دستور های حکیمانه خداوند که سلامتی روح ما انسان ها را در پی دارد، **حکم حجاب** است.
- ۲- خداوند به پیامبرش در مورد حجاب زنان چه فرموده است ؟ **ای پیامبر، به زنان و دختران خود و زنان مؤمنان بگو که پوشش خود را بر خود فرو پوشند، این مناسب تر است، تا به عفت شناخته شوند و مورد آزار واقع نگردند. و خدا آمرزنده و مهربان است.**
- ۳- طبق آمارهای به دست آمده کدام نوع از زنان بیشتر مورد آزار و اذیت قرار می گیرند؟ **دختران و زنانی که پوشش مناسبی ندارند و خود را در معرض دید مردان نامحرم قرار می دهند.**
- ۴- **حفظ حجاب** از دستورات مهم اسلام است.
- ۵- یکی از مسئولیت های **مردان** مانند زنان **حفظ پوشش** مناسب است.
- ۶- خداوند مهربان در باره حفظ حیا به مردان چه می فرماید؟ **(ترجمه آیه ۳۰ نور) (صفحه: ۱۰۲)**
- ۷- خداوند مهربان درباره حفظ حیا به زنان چه می فرماید؟ **(ترجمه آیه ۳۱ نور) (صفحه: ۱۰۳)**

پاسخ سؤالات خود را امتحان کن :

- ۱ - با توجه به آیات قرآن، مهم ترین فایده حجاب برای باتوان چیست؟ **مهم ترین فایده حجاب در امان ماندن از آزار و اذیت افراد سود جو و هوسران است .**
- ۲ - مسئولیت مشترک مردان و زنان برای حفظ پاکی جامعه چیست؟ **باید حدود پوشش خود را چه زن و چه مرد بدانند و رعایت کنند و از هر کاری که آنان را به گناه اندازد و نگاه به نامحرمان دوری کنند، از پوشیدن لباس های تنگ و بدن نما، سخن گفتن با لحن تحریک آمیز خودداری کنند یعنی حیا و عفت را در نگاه، رفتار، سخن و کردار رعایت کنند.**

پاسخ فعالیت های کلاسی :

به نظر شما چرا پیامبر در مسجد ، همنشینی با گروهی را انتخاب کرد که به کسب علم و دانش مشغول بودند؟ : به خاطر سفارش خداوند ارزش علم به این روایات که از رسول اکرم و امیرمؤمنان به دست ما رسیده توجه کنید و آن هارا به موضوع مرتبط با آن وصل کنید؟

۱- فراگیری دانش بر هر مسلمانی واجب است. (علم آموزی برای همه)

۲- در برابر کسی که از او علم وی آموزید ، فروتن باشید. (تواضع نسبت به معلم)

۳- علم و دانش گنجی است پایان ناپذیر. (ثروت واقعی)

۴- آنان که اهل علم و دانش اند حتی پس از مرگشان زنده اند. (زندگی همیشگی)

توضیح دهید جابه جایی در مراحل کسب دانش چه نتایجی به همراه دارد؟ انسان اگر سکوت نکند نمی تواند چیزی و یا سخنی را بشنود و اگر نشنود ، یادگیری هم اتفاق نمی افتد و هدف از علم آموزی عمل به آن است اگر مراحل جابه جا شود به این هدف نمی توان رسید.

سؤالات متن :

۱- پیامبر در مورد علت انتخاب گروهی که مشغول گفت وگویی علمی بودند به مردم چه فرموده اند؟ این افراد همگی مشغول انجام کارهای نیک هستند ، اما خداوند مرا برای تعلیم و آموزش مردم فرستاده است.

۲- پیامبر (ص) برای تشویق مؤمنان برای فراگیری علم و عبادت شمردن آن چه می فرماید ؟ ای مردم بدانید کسی که به دنبال فراگیری دانش است با هر قدمی که بر می دارد در کارنامه اعمالش ثواب یک سال عبادت نوشته می شود ..... می طلبد.

۳- چرا پیامبر عالمان را برتر از کسانی می دانست که بدون علم و دانش عبادت می کنند؟ زیرا ایشان می فرمودند: هنگامی که شیطان تلاش می کند مردم را با عقاید و تفکرات فریبکارانه از راه درست منحرف کند، این عالمان هستند که متوجه انحراف می شوند و جلوی آن را می گیرند.

۴- خداوند در قرآن کریم به پیامبر (ص) درباره دانش چه می فرماید ؟ «وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا» بگو، پروردگارا، دانش مرا بیفزای .

۵- دلیل سفارش و تأکید دین اسلام بر کسب دانش چیست؟ الف) چون پیدا کردن راه درست زندگی ، بدون دانش امکان پذیر نیست . ب) پاکسب دانش از علوم دنیا و دین آگاه می شویم تا به خدا و خوشبختی برسیم.

۶- امام صادق درباره ارزش دانش چه می فرماید ؟ کسی که کارهایش را بدون دانش و بینش انجام می دهد، مانند کسی است که به بیراهه می رود. هرچه سریعتر حرکت کند دورتر می شود .

۷- چه کسانی می توانند به اهداف خود برسند؟ کسانی که نسبت به راه خود، علم و آگاهی داشته باشند.

۸- در مجالس علمی امام صادق علیه السلام چند نفر شرکت داشتند؟ یک نمونه نام ببرید؟ بیش از چهار هزار نفر- جابر بن حیان (پدر علم شیمی).

۹- از نظر پیامبر (ص) مراحل کسب دانش کدامند ؟

سکوت کردن - گوش فرادادن - به خاطر سپردن - به آن عمل کردن - آموزش به دیگران .

۱۰- چند مورد از موفقیت های علمی کشورمان را در سال های اخیر بنویسید؟ موفقیت های دانش آموزان ایرانی در المپیاد جهانی ریاضی در زمان جنگ تحمیلی- کسب بیش از چهارصد مدال طلا ، نقره و برنز از المپیادهای بین المللی علمی- پرتاب ماهواره به فضا - کسب فناوری پیچیده هسته ای .

۱۱- موفقیت های علمی در ایران بعد از انقلاب اسلامی در سایه چیست؟ در سایه بازگشت مایه راهنمایی های نورانی اسلام صورت گرفت.

پاسخ سؤالات خود را امتحان کن :

۱- عالمان چگونه مردم را از انحراف نجات می دهند؟ وقتی مردم با عقاید و تفکرات فریب کارانه از راه درست منحرف می شوند، عالمان متوجه انحراف آنان می شوند و جلوی انحراف را می گیرند.

۲- بیشترین پیشرفت های علمی مسلمانان در چه زمانی روی داده است؟ موفقیت های علمی مسلمانان همواره در زمان هایی روی می داد که در کنار توجه جدی به کسب علم و دانش ، از احکام و تعالیم اسلامی غفلت نمی کردند . مثال : موفقیت دانش آموزان ایرانی در اولین المپیاد ریاضی جهان .

۳- انجام کارها بدون دانش و بینش چه نتیجه ای به دنبال دارد؟ کارها دقیق و آگاهانه انجام نمی شود و هرچه قدر جلوتر برود از هدفش دورتر می شود، راه درست زندگی را انتخاب نمی کند و نسبت به جهان اطراف و خداوند آگاهی و بینش بدست نمی آورد.

درس چهاردهم : کمال هم نشین

سؤالات مربوط به قسمت آیات :

مفهوم آیه : «... قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ... الَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَتِهِمْ وَ عَهْدِهِمْ رَاعُونَ» . را بیان کنید . وفای به عهد و امانت داری .

پاسخ فعالیت های کلاسی :

تأثیر دوستان و همنشینان با توجه به شعر: دوست خوب تأثیر خوبی بر انسان می گذارد که رفتارهای خوب را در او تقویت کرده و رفتارهای بد او را اصلاح می کند.

به نظر شما چرا اهل نماز بودن تا این حد در انتخاب دوست مهم دانسته شده است؟ چون کسی که به فرمان و خواست خدا اهمیت می دهد و نماز می خواند به خواسته های ما هم توجه خواهد کرد . و کسی که نماز می خواند در انجام کارها همیشه خدا را در نظر می گیرد.

بر اساس روایت فوق ، افراد بد قول و پیمان شکن ، چگونه دوستان خود را از دست می دهند؟ دوستانشان از آنها به خاطر بد قولی آزرده خاطر می شوند و دیگر روی قول آنها حساب نمی کنند و اعتماد خود را نسبت به آنها از دست می دهند بنا بر این دوستی آنان پایان می پذیرد.

سؤالات متن :

- ۱- حضرت علی (ع) درباره انتخاب بهترین دوست چه می فرماید ؟ **پیش از آنکه کسی را به دوستی برگزینی ، اورا امتحان کن وگرنه بدون آنکه خودت بدانی، به هم نشینی با بدان گرفتار خواهی شد.**
- ۲- سه ویژگی مهم دوستن خوب را بیان کنید ؟ **اهل نماز و نیکی – وفای به عهد - راستگویی**
- ۳- امام صادق می فرماید که دوستان خود را در دو ویژگی بیازمایید آن دو ویژگی کدامند ؟ **رعایت اوقات نماز – نیکی به هموعان در سختی و راحتی**
- ۴- چرا امام صادق علیه السلام ما را از دوستی با افراد بی توجه به نماز ویا کسانی که به فکر دیگران نیستند باز می دارد؟ **چون کسی که به فرمان خداوند و خواسته ی او (نماز) بی توجه باشد به ما و خواسته های ما نیز توجهی نخواهد کرد.**
- ۵- با توجه به سخن امام صادق در کنار توجه به نماز، **کمک به دیگران** سفارش شده است.
- ۶- وفای به عهد آنقدر اهمیت دارد که خداوند آن را نشانه **ایمان** می داند. ص غ
- ۷- پایبند نبودن به قول و وعده باعث چه چیزی می شود؟ **باعث می شود دوستی پایدار نماند.**
- ۸- چه چیزی باعث می شود دوستی پایدار نماند؟ **پایبند نبودن به قول و وعده**
- ۹- امیر مؤمنان درباره کسی که به عهد خود وفادار نباشد چه می فرماید؟ **بر دوستی کسی که به عهد خود وفا نمی کند ، اعتماد نکن.**
- ۱۰- امام صادق علیه السلام در مورد شناخت درست انسان (درباره راستگویی و امانت داری) چه می فرمایند؟ **برای اینکه کسی را به درستی بشناسید ، تنها به طولانی بودن رکوع و سجود نمازش نگاه نکنید، بلکه به راستگویی و امانت داری او بنگوید. کسی که زبانش راستگو باشد ، اعمالش نیز پاک خواهد شد.**
- ۱۱- از نظر امام صادق علیه السلام انسان درست چه کسی است؟ **راستگو و امانت دار باشد**
- ۱۲- حضرت امیر مؤمنان درباره عاقبت راست گویی و دروغ گویی و نتیجه دروغ چه می فرماید؟ **عاقبت راست گویی نجات است و عاقبت دروغ گویی، حسرت و پشیمانی. نتیجه دروغ گویی ، در دنیا خواری و در آخرت عذاب جهنم است.**
- ۱۳- چه کار کنیم که هرگز گرفتار صفت بد و ناپسند دروغ گویی نشویم؟ **حتی به شوخی هم دروغ نگویم چرا که بسیاری از دروغ های بزرگ ، نتیجه دروغ هایی است که به شوخی گفته می شود. وقتی انسان عادت کند به شوخی دروغ بگوید بدون آگاهی گرفتار اخلاق زشت دروغ می شود و تا اینکه در اثر تکرار دروغ آبرو و اعتبارش را از دست می دهد و ناخودآگاه به گناهان بزرگ دیگر نیز گرفتار می شود..**

پاسخ سؤالات خودت را امتحان کن :

- ۱- کدام دو ویژگی است که اگر در کسی نبود باید از او پرهیز کرد؟ **نماز اول وقت – نیکی به هم نوعان در سختی و راحتی.**
- ۲- راست گویی چه تأثیری بر اعمال انسان دارد؟ **اعمالش پاک خواهد شد.**
- ۳- یکی از ویژگی های مؤمنان که آنان را رستگار می سازد چیست؟ **وفای به عهد**

درس پانزدهم : مزدوران شیطان

سؤالات مربوط به قسمت آیات : آیه ای در درس نیامده است.

پاسخ فعالیت های کلاسی :

توضیح دهید در هر یک از موارد زیر عجله و شتاب چه نتایج خوب یا بدی را به دنبال دارد؟

پاسخ به سؤالات امتحانی	امکان اشتباه نوشتن جواب سؤالات ، ناقص جواب دادن
تصمیم گیری در کارها	امکان شکست دارد و یا به هدف خوب و درستی نمی رسد
عبور از خیابان	احتمال تصادف است به مقصد نمی رسد.

روایت اول: شما نمی توانید به همه کارها ، باهم بپردازید ، بنابراین مقت خود را به کارهای مهم تر اختصاص دهید. (اصل اولویت بندی)
روایت دوم : هر کاری برای انجام آن ، وقتی را معین نکنی دچار تأخیر خواهد شد. (در نظر گرفتن زمان لازم با توجه به نوع کار)
روایت سوم: کسی که خودش را به حساب رسی از خود عادت دهد ، در انجام انجام کارهایش سست نخواهد شد. (رضایت خدادار کار، که انسان را در **انجام کار استوار می سازد.**)
روایت چهارم: کار اندکی که پیوسته انجام شود ، بهتر از کارهای بسیاری است که گاهی انجام شود و گاهی نشود. (تداوم در انجام کار)

سؤالات متن :

- ۱- اخلاق ما به وسیله کدام رفتارها و عادت های ناپسند تهدید می شوند؟ **دروغ گویی – تنبلی – غیبت – ناسزا گفتن.**
- ۲- اگر ما با عادت ها و رفتارهای ناپسند خود مبارزه نکنیم چه می شود؟ **ممکن است زندگی خود را تباه کنیم و به بهشت زیبای خداوند نرسیم.**
- ۳- عامل اصلی انتشار میکروب های اخلاقی **شیطان** است. ص غ
- ۴- شیطان چگونه در اخلاق ما تأثیر می گذارد؟ **شیطان به وسیله میکروب های اخلاقی در درون ما نفوذ می کند و در صورت مقابله نکردن، ما را در دست یافتن به رستگاری و بهشت جاودان شکست می دهد.**
- ۵- دو مورد از رفتارها و عادت های ناپسند شیطانی را نام ببرید؟ **عجله - تنبلی**
- ۶- وقتی دچار شتاب زدگی هستیم چگونه عمل می کنیم؟ **نمی توانیم خوب فکر کنیم و به همین دلیل از تصمیم گیری صحیح باز می مانیم و هر تصمیمی می تواند یک اشتباه بزرگ باشد.**
- ۷- حضرت علی (ع) درباره پشیمانی انسان عجله چه می فرماید ؟ **پشیمانی انسان عجله از همه مردم بیشتر است؛ زیرا عقل او وقتی به کمکش می آید که دیگر کار از کار گذشته باشد.**
- ۸- مشکلات اساسی انسان عجله را نام ببرید ؟ **از تصمیم گیری صحیح باز می ماند- پشیمان می شود – دوباره کاری، که مجبور می شود کار را دوباره انجام دهد.**

۹- چرا انسان عجول با مشکل دوباره کاری مواجه می شود؟ زیرا کاری که با عجله وبدون دقت انجام می دهد،بی نتیجه خواهد بود ودوباره مجبور می شود وقت ونیروی خود را صرف انجام درست همان کار کند.

۱۰- پیامبر اکرم در مورد راه درمان عجله وتصمیم برای انجام کاری چه می فرماید؟ هرگاه تصمیم گرفتی کاری بکنی ،اول به نتیجه وعاقبت آن خوب بیندیش ،اگر دیدی نتیجه خوبی دارد ،تصمیمت عمل کن واگر دیدی نتیجه اش تباهی ویدی است، از آن صرف نظر کن.

۱۱- درچه مواردی عجله خوب است مثال بزنید؟درصدقه دادن تاشیطان مانع نشود – عجله برای خواندن نماز بعد از شنیدن اذان – انجام کارهای نیک .

۱۲- امام صادق درمورد تنبلی چه می فرماید ؟ ازتنبلی وبی حالی به شدت بپرهیز،زیرا که این دوهم دنیا را ازتو خواهند گرفت و هم آخرت را .

۱۳- راه های درمان تنبلی کدامند ؟ آینده نگری- دوستی باانسان های کوشا – تصمیم قاطع – برنامه ریزی .

۱۴- حضرت علی درمورد کسی که در کارش سستی می کند چه می فرماید ؟ هرکس امروز درکارش کوتاهی وسستی کند در آینده به غم واندوه مبتلا می شود.

۱۵- به فرموده امام علی (ع) راه درمان تنبلی چیست ؟ راه درمان تنبلی عزم واراده محکم وجدی است .

۱۶- منظور ازاولویت بندی درکارها چیست ؟ انجام دادن کارها به ترتیب اهمیت رااولویت بندی می گویند .

۱۷- یکی از گام های اساسی مبارزه با تنبلی چیست؟برنامه ریزی

پاسخ سؤالات خودت راامتحان کن :

۱- چرا انسان عجول نمی تواند تصمیم های درستی بگیرد؟چون نمی تواند خوب فکرکند .

۲- دو راه مقابله با عجله و شتاب زدگی را بنویسید؟اندیشیدن به نتیجه وعاقبت کار – حفظ وتقویت صبر وآرامش

۳- توضیح دهید شخص تنبل چگونه هم دنیا وهم آخرتش را از دست می دهد؟ چون در درس خواندن کوتاهی می کند،به نظافت وپاکیزگی کمتر اهمیت می دهدوبابی نظمی اطرافیانش را به زحمت می اندازد،بنابراین در این دنیا عمر ،سلامتی وبقیه نعمت ها را از دست می دهد و همچنین در کارهای خانه به خانواده اش کمک نمی کند ، نمازش را به موقع نمی خواند و از نعمت های این جهان به درستی استفاده نمی کند آخرت خود را نیز تباه می کند.

توجه : درمورد آیات به صورت (مفهوم ، ترجمه آیه ، درچه موردی ،برداشت از آیه)سؤال داده شود.

توجه :آیه ها وروایات (احادیث) ستاره دار متن وترجمه آیات وخود روایات حفظ می شود.